

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 679

Din 09.11.2022

Dosar nr.: 61/2021 conexat cu dosar nr. 955/2020, 956/2020

Petiția nr.: 703/29.01.2021 conexata cu petiția 7487/25.11.2021

Petent(ă): Asociația Advocacy Group For Freedom of Identity (A.G.F.I),

Reclamat(ă): Teatrul de Păpuși Puck

Obiect: posibilă discriminare a secției maghiare din cadrul teatrului reclamat

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația Advocacy Group For Freedom of Identity (A.G.F.I) prin reprezentant legal Cabinet avocat „Ilyes Zsolt” cu sediul în Cluj-Napoca, Bld. 21 Decembrie 1989, Nr. 17, Ap. 10, Jud. Cluj-Napoca
2. cu domiciliul procesual ales la Cabinet de avocat „Ilyes Zsolt” cu sediul în Cluj-Napoca, Bld. 21 Decembrie 1989, Nr. 17, Ap. 10, Jud. Cluj
3. prin avocat Ilyes Zsolt cu sediul în Cluj-Napoca, Bld. 21 Decembrie 1989, Nr. 17, Ap. 10, Jud. Cluj-Napoca

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

4. Teatrul de Păpuși Puck cu sediul în Str. I.C. Brătianu nr. 23, 40079 Cluj-Napoca

II. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.
6. Prin adresa nr. 2052/16.03.2021 au fost citate părțile.
7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Petenta, prin petiția depusă, consideră discriminatoriu comportamentul activ și pasiv al Teatrului de Păpuși Puck și a efectelor pe care le-a generat acest comportament, secția maghiară a Teatrului de Păpuși PUCK fiind defavorizată față de secția română a acestei instituții publice de cultură, și supusă unui tratament injust comparativ cu secția română, fiind vorba, în special, dar nu în mod exclusiv, despre un tratament diferențiat bazat pe criteriul protejat al apartenenței la o

minoritate națională, respectiv pe criteriul etniei, nejustificat obiectiv de niciun scop legitim.

9. Efectul discriminatoriu al Regulamentului intern, astfel cum a fost modificat prin prevederile vădit nelegale ale Actului Adițional nr. 1/02.06.2020, (2) modalitatea discriminatorie și arbitrară de prelungire a contractelor de muncă pe durată nedeterminată practică la nivelul teatrului reclamat este discriminatorie, (3) maniera în care a fost tratat dl. (fost angajat al teatrului) și dl. au contribuit, printre alte elemente, la crearea unei atmosfere de intimidare în cadrul Teatrului PUCK, și totodată contextualizează și evidențiază atitudinea și modalitatea în care operează reclamatul.

10. Tot cu titlu preliminar, petenta precizează că majoritatea problemelor ce se constituie în fapte de discriminare au fost semnalate Managerului Teatrului de Păpuși PUCK, fie în scris (de exemplu, prin Raportul fostului șef al secției maghiare, , din data de 29.02.2018 sau prin Adresa fostului șef al secției maghiare, , înregistrată sub nr. 1835/05.12.2019, anexate), fie verbal (de exemplu, de către fosta șefa a secției maghiare,). Conducerea instituției a rămas dezinteresată de situația secției maghiare, și nu a luat măsuri în vederea rezolvării deficiențelor semnalate.

11. Biroul Creație, Marketing, Relații Publice și Programe al Teatrului de Păpuși PUCK cuprinde 6 angajați cu următoarele funcții: 1 șef de birou; 1 secretar PR, comun pentru ambele secții, și care trebuie să îndeplinească sarcinile privind relațiile publice și marketing pentru ambele secții; 2 impresari (unul pentru secția maghiară și unul pentru secția română) și 2 secretari literari (unul pentru secția maghiară și unul pentru secția română).

12. Având în vedere că secretarul PR al instituției, dna. , nu cunoaște limba maghiară (și nici cultura maghiară), aceasta este pusă în imposibilitate obiectivă să satisfacă exigențele de PR și de marketing ale secției maghiare. În acest context, secretarul literar al secției maghiare, dna., adică o persoană necalificată și nespecializată în acest domeniu și care nu are asemenea sarcini de muncă conform contractului de individual de muncă și a fișei postului, este nevoită să preia sarcinile de PR și de marketing ale secției maghiare. Din cauza acestui fapt, prestațiile de PR și de marketing realizate în interesul secției maghiare sunt adeseori problematice, disfuncționale și nu satisfac exigențele secției [în acest sens, se anexează paginile 127-130 ale Transcrierii ședinței de deschidere a stagiunii secției maghiare din data de 31.08.2020 (în continuare Transcrierea), și Anexa nr. 5 - Pagina web]. În același timp, pentru satisfacerea exigențelor de PR și de marketing ale secției române se ocupă cu normă întreagă o persoană calificată în domeniu, secretarul PR al instituției, care, teoretic, ar trebui să îndeplinească și nevoile secției maghiare în acest sens.

13. Totodată, având în vedere că în cadrul programului de lucru secretarul literar al secției maghiare este nevoit să realizeze și atribuții de PR și de marketing, în mod evident că, mai ales în perioadele în care aceste atribuții nespecifice funcției se înmulțesc (de exemplu în timpul unui festival sau eveniment festiv), acesta va fi forțat să neglijeze atribuțiile sale specifice postului, ceea ce va afecta în mod negativ funcționarea întregii secții maghiare. Aceste probleme nu există în cadrul secției

române.

14. Astfel, se conchide că, sub aspectul îndeplinirii optime a atribuțiilor specifice postului de secretar literar, reclamatul Teatrul de Păpuși PUCK secția maghiară a instituției față de secția română a teatrului defavorizează, fără să existe o justificare obiectivă în acest sens, ceea ce înseamnă, printre altele, că, mai ales dar nu în mod exclusiv, în perioadele în care însărcinările specifice PR-ului sau marketingului se înmulțesc, secția maghiară va fi lipsită în mod parțial de acest serviciu, în timp ce la secția română serviciile oferite de secretarul literar nu vor fi perturbate.

15. În plus, în timp ce în cadrul programului ei de lucru secretarul literar al secției române se preocupă, așa cum este firesc, doar de îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin conform fișei postului, secretarul literar al secției maghiare este nevoit să îndeplinească nu doar atribuțiile specifice fișei postului dar și atribuții de PR și de marketing, ceea ce înseamnă că fie nu poate aloca timp și atenție necesară pentru îndeplinirea tuturor însărcinărilor, fie că este supraîncărcată și epuizată, fie că este nevoită să îndeplinească o parte a însărcinărilor în timpul liber, cu mențiunea că secretarul literar al secției maghiare nu este plătit de reclamată pentru îndeplinirea acestor atribuții suplimentare [conform celor relatate de șeful secției maghiare, deși problematica a fost discutată în cadrul Consiliului de Administrație al teatrului, Consiliul a refuzat să îi acorde secretarului literar al secției maghiare o plată suplimentară pentru îndeplinirea serviciilor de PR și de marketing, și, totodată, nu a soluționat în niciun fel această problematică - pagina 128 e Transcrierii]. Se precizează că ambii secretari literari sunt angajați cu normă întreagă (8 ore/zi).

16. Prin urmare, în baza celor expuse mai sus, se conchide că, din cauza comportamentului reclamatului Teatrul de Păpuși PUCK, secretarul literar responsabil de secția maghiară este defavorizat nejustificat față de persoana aflată în aceeași situație, și anume față de secretarul literar responsabil.

17. Consultantul artistic al Teatrului de Păpuși PUCK, dna., nu cunoaște limba maghiară și are puține tangențe cu cultura maghiară, și, prin urmare, se află în imposibilitate obiectivă să-și îndeplinească în mod efectiv și real îndatoririle de serviciu față de secția maghiară a teatrului, adică, să monitorizeze și să supravegheze din punct de vedere calitativ producțiile artistice ale acestei secții pe parcursul realizării spectacolelor, să intervină cu sugestii și observații constructive în timpul repetițiilor, și să ofere un feedback real după repetiția generală și după premiera spectacolelor [paginile 44-46 ale Transcrierii]. Or, absența unui control calitativ efectiv și lipsa unui feedback real în mod indubitabil se răsfrânge în mod negativ asupra calității spectacolelor secției maghiare. Pe de altă parte, consultantul artistic se achită de toate însărcinările față de secția română a teatrului, neexistând niciun impediment în acest sens.

18. Doamna a fost ultimul șef de secție a liniei maghiare care a fost angajată cu normă întreagă de muncă (8 ore/zi). Odată cu demisia doamnei, adică începând cu data 2-3 august 2019, șeful secției maghiare este angajat cu o pătrime (1/4) de normă de muncă (timp de muncă de 2 ore/zi). Astfel, cu o pătrime (1/4) de normă de muncă a fost angajat în această funcție atât fostul șef al secției maghiare, dl., cât și actualul șef al secției maghiare, dna.. Lecturând atribuțiile ce îi revin unui șef de

secție în cadrul Teatrului de Păpuși PIJCIC se poate conchide, fără urmă de dubii, că 2 ore/zi nu sunt suficiente pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice acestei funcții. Totodată, așa cum se arăta în continuare, șefii de secție nu primesc nicio remunerație suplimentară dacă dedică mai mult timp decât 2 ore/zi pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice acestei funcții. Într-un atare context, șeful secției maghiare este obligat, în mod injust și nelegal, să opteze între două variante, ambele extrem de neplăcute: FIE nu își îndeplinește o parte dintre atribuțiile specifice funcției sau le îndeplinește într-o manieră superficială, ipoteză în care se compromite în mod grav funcționarea secției maghiare, fie își îndeplinește toate atribuțiile specifice funcției cu conștiinciozitate, ipoteză în care va fi nevoii să lucreze peste programul de muncă, în timpul liber, tară să fie compensat prin zile libere sau prin intermediul unei remunerații suplimentare.

Susținerile părții reclamate

Partea reclamată susține următoarele:

- 19.** Petentul consideră că a fost discriminat în mod distinct prin aceea că în perioada 15.10.2019-15.10.2020 i s-a creat o situație contractuală extrem de incertă și imprevizibilă față de alți angajați.
- 20.** Reclamații specifică faptul că nu se face referire în mod specific, concret care sunt acei angajați cu a căror situație se face comparația.
- 21.** Se face o trimitere expresă la faptul că petentul a fost „*representantul supleant*” al Sindicatului Național din Cultură FAIR, la nivelul Teatrului de Păpuși Puck în perioada toamna 2019-primăvara 2020. În realitate, prin adresa nr. 418/08.11.2019 dl. a fost desemnat reprezentantul sindicatului FAIR în relația cu Teatrul de Păpuși Puck, în calitate de supleant fiind desemnată d- na.
- 22.** La data de 18.06.2020 prin adresa nr. 577, sindicatul FAIR i-a retras d-lui Portik mandatul de reprezentant principal, atribuindu-i calitatea de reprezentant supleant.
- 23.** La data de 23.06.2020 dl. a înaintat Teatrului de Păpuși Puck adresa cu nr. 590, în care arată că nu dorește să fie reprezentantul sindicatului în relația cu instituția întrucât conducerea teatrului nu intervine în activitatea sindicatului, i s-a recomandat d-lui Portik să se adreseze sindicatului cu această solicitare.
- 24.** Până la data încetării contractului de muncă a petentului, sindicalul FAIR nu și-a modificat lista reprezentanților în relația cu Teatrul Puck, dl. păstrându-și calitatea de reprezentant supleant.
- 25.** Apreciază că menționarea acestui aspect în prezenta petiție este făcută cu rea credință.
- 26.** Cu atât mai mult cu cât însuși petentul confirmă că situația sa contractuală ulterioară lunii octombrie 2019 este în strânsă legătură cu incidentul care a avut loc în cadrul Festivalului Wonderpuck 2019.
- 27.** De asemenea, însuși petentul recunoaște că incidentul sus menționat nu a fost primul în care a fost implicat, existând de asemenea și anterior o situație conflictuală cu contabilul șef al instituției.
- 28.** Această stare de fapt confirmă motivul efectiv pentru care raportul de muncă

al a încetat.

29. Faptul că i s-a prelungit contractul individual de muncă după incidentul din septembrie 2019, denotă îngăduința conducerii față de un angajat indisciplinat, căruia i s-a dat șansa să-și revizuiască comportamentul, lucru pe care din păcate nu l-a făcut.

30. Dacă la acel moment nu s-ar fi decis prelungirea contractului, în prezent nu ne-am afla în această situație, în fața CNCD.

31. Această îngăduință este exploatată acum împotriva conducerii, speculându-se asupra motivelor pentru care nu s-a făcut prelungirea contractului, fiecare presupusă explicație a acestui fapt fiind făcută de petent în funcție de contextul în care apare:

32. Astfel, în varianta apărută în declarațiile de presă ale d-lui, s-a afirmat că neprelungirea contractului d-lui a fost din cauza opiniilor exprimate de acesta în calitate de membru al Comisiei de Etică și disciplină.

33. Se speculează că neprelungirea contractului ar fi fost din cauza calității de reprezentant sindical și/sau demersului mediatic din august 2020 (cu toate că petentul nu a fost implicat în acest demers).

34. Realitatea este însă aceea că, la expirarea unui contract încheiat pe durată determinată, acesta își încetează efectele și relația contractuală nu mai există.

35. Nu există un temei legal pentru care angajatorul ar putea fi obligat să prelungească un astfel de contract, prin urmare nu există niciun temei pentru a presupune existența unei acțiuni discriminatorii motivată de neprelungirea contractului de muncă a d-lui.

36. În ceea ce privește numărul de prelungiri sau de contracte pe durată determinată încheiate, precum și în ceea ce privește perioada contractuală, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța, modalitatea de interpretare și aplicare a legii fiind atributul exclusiv al instanțelor de judecată.

37. De asemenea, faptul că în expunerea de motive pct. III. G, pag. 49- 51 din prezenta petiție, petentul nu invocă niciun criteriu dintre cele prevăzute de art. 2 alin. (1) din OG. 137/2000, astfel că lipsește una din condițiile esențiale pentru existența discriminării, raportat la prevederile actului normativ sus menționat.

38. Cu privire la celelalte aspecte cuprinse în sesizare, arătăm următoarele: Față de susținerea că „*grupul de persoane defavorizat este întreaga secție maghiară, atât personal artistic cât și tehnic*”, ne-am exprimat punctul de vedere în cuprinsul motivării primei excepții invocate.

39. Ceea ce rezultă cu claritate și fără putință de tăgadă din materialul probator atașat prezentei, respectiv din transcrierea ședinței din 31.03.2020 este faptul că la nivelul secției maghiare nu există discriminare, raportat la secția română. Mai mulți angajați exprimă opinii în acest sens, arătând că motivul discriminării nu își are locul în argumentația pentru înființarea unui teatru de păpuși maghiar.

40. Cu privire la alte aspecte dezbătute în cadrul acestei ședințe, acestea sunt fie probleme instituționale (lipsa spațiilor, condițiile de depozitare a decorurilor, mijloacele de transport, deficitul de personal etc.), care afectează întregul colectiv al

Teatrului de Păpuși Puck și care nu depind de voința conducerii instituției ci mai degrabă de posibilitățile ordonatorului principal de credite - Consiliul Județean Cluj, fie sunt nemulțumiri și opinii personale ale angajaților, dovada faptului că majoritatea acestora nu cunosc modul în care se desfășoară activitatea într-o instituție publică, nu cunosc regulile și procedurile în vigoare în Teatrul de Păpuși Puck, exprimă păreri nedocumentate, conform propriei imaginații.

41. Analizând conținutul paginii 5 a petiției, observăm că despre șeful secției maghiare, a cărei identitate și perioadă de mandat nu este precizată, se fac două afirmații contradictorii, și anume:

- Fie a fost și acesta discriminat ca și celelalte persoane, sau chiar într-o manieră mai gravă decât acestea;
- Fie a contribuit, activ sau pasiv, la situația defavorizată a secției maghiare, întrucât acesta face parte din conducerea instituției, fiind membru al consiliului administrativ;

42. Observăm de asemenea că se face referire la un raport al fostului șef de secție Paul Sarvadi, (pag 5, ultimul paragraf), care nu este depus la dosar.

43. Susținerile formulate la pct. III.A pct. 20-30 sunt infirmate de următoarele:

44. Funcțiile de secretar PR, secretar literar și consultant artistic se regăsesc, în conformitate cu organigrama Teatrului de Păpuși Puck la Biroul de Marketing relații publice și programe. Activitățile desfășurate de angajații pe aceste funcții nu privesc în mod particular activitatea uneia dintre secții, ci sunt circumscrise activității generale a instituției, similar cu alte funcții din celelalte compartimente ale teatrului (financiar contabil, ateliere de producție).

45. Sfera de atribuții pentru fiecare dintre aceste funcții este decisă la nivel de conducere a Teatrului, în funcție de nevoile concrete ale instituției și sunt asumate de fiecare angajat în parte.

46. Aceste atribuții și sarcini nu pot face obiectul analizei și cenzurii din partea altor angajați, cu atât mai puțin a unor angajați încadrați pe posturi de execuție, pentru care se cere un nivel de studii inferior celor necesare ocupării funcțiilor despre care se face vorbire (secretar PR, consultant artistic, secretar literar).

47. Referitor la „*exigențele de PR și marketing*” despre care se face vorbire, prin care secția maghiară este defavorizată, învederăm Consiliului că acestea nu sunt precizate.

48. Cu toate acestea, simpla cunoaștere a limbii maghiare de către unii angajați ai serviciului de marketing nu poate constitui motiv de discriminare.

49. În susținerea acestui fapt arătăm că promovarea spectacolelor și proiectelor secției maghiare se face cu prisosință, atât în limba română cât și în limba maghiară, pe toate paginile de facebook și web a instituției, precum și în presa online, după cum rezultă din cele de mai jos.

50. Se poate observa cu ușurință faptul că aceste acțiuni de promovare s-au desfășurat în timp, atât înainte cât și după demersul de presă denigrator inițiat de angajatul nostru împreună cu fostul angajat.

51. Comunitatea maghiară nu este limitată la transmiterea informației doar în limba maghiară. Toți membrii comunității maghiare cunosc limba română, și au

acces la pagina de facebook în limba româna.

52. Secția maghiară nu numai că nu este defavorizată prin prisma serviciilor de PR și marketing, ci beneficiază de promovare dublă, spectacolele și activitățile secției fiind promovate atât pe paginile în limba română cât și pe cele în limba maghiară.

53. Faptul că publicitatea se realizează în limba română, nu înseamnă că nu răspunde unei nevoi a secției maghiare.

54. De asemenea, vă rugăm să observați faptul că, toate afișele program sunt BILINGVE, inclusiv spectacolele secției române având traducere în limba maghiară.

55. Chiar dacă informația este prezentată în limba română, sarcina de publicitate și promovare este realizată. Mai mult decât atât, toată informația transmisă cu titlu de promovare este redactată inclusiv în limba română.

56. Informațiile care sunt transmise de către departamentul de marketing, sunt cele transmise de secții.

57. Secția maghiară nu este o entitate de sine stătătoare, cu organisme separate de conducere.

58. Secția maghiară este parte integrantă a Teatrului de Păpuși Puck. Toate acțiunile, indiferent că privesc partea de promovare, marketing, sau alte aspecte administrative, sunt realizate în interesul general al Teatrului de Păpuși Puck, deci implicit și în interesul secției maghiare.

59. Înființarea posturilor nu este o prerogativă a Teatrului de Păpuși Puck, ci a ordonatorului principal de credite, Consiliul Județean Cluj. Nu s-a depus la dosar dovada că, din partea secției maghiare ar fi fost demarat un demers, în atenția conducerii Teatrului, prin care să se fundamenteze nevoia suplimentării posturilor.

60. Până în februarie 2020, Teatrul a beneficiat de servicii de PR extern, în condițiile solicitate de șefa secției maghiare, conform nevoilor identificate de aceasta, consemnate în referatul nr. 267/15.03.2018, încă din anul 2018.

61. Pentru îndeplinirea acestor sarcini nu este nevoie de o calificare specială.

62. Practic, ceea ce face în momentul de față secretarul literar vorbitor de limbă maghiară este să traducă textul din limba română în limba maghiară și să îl posteze pe pagina de facebook sau pe pagina web.

63. Secretarul literar vorbitor de limbă maghiară îndeplinește aceste sarcini în timpul programului normal de lucru, nefiind nevoie de ore suplimentare de muncă.

64. Este de menționat faptul că, este perfect legal ca în cadrul unor posturi purtând aceeași denumire, atribuțiile specifice să difere.

65. Totodată, nu există reclamații cu privire la modul în care secretarul literar vorbitor de limbă maghiară își îndeplinește obligațiile de serviciu.

66. De asemenea nu există sesizări din partea secretarului literar vorbitor de limbă maghiară din care să rezulte că ar fi în imposibilitate de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu, sau că sarcinile care i-ar fi fost trasate sunt împovărătoare sau imposibil de realizat.

67. , care a fost angajat pe postul de maestru lumini - încadrat cu studii medii, în cadrul secției maghiare, nu are competența de a face aprecieri cu privire la modul în care este desfășurată activitatea departamentului de marketing.

68. De asemenea, așa cum am arătat mai sus, dl. nu poate sesiza CNCD decât în legătură cu acțiunile de discriminare față de propria persoană. Or, un serviciu de marketing necorespunzător nu se putea răsfrânge asupra activității sau persoanei d-lui.

69. Punctează încă o dată că susținerea de la pag. 15, pct. 22, din petiție, și anume „*Calitatea, coerența și previzibilitatea prestațiilor de PR și de marketing realizate în interesul secției maghiare*” - este o exprimare mult prea generală, astfel că este imposibilă formularea unei apărări.

70. Pentru a putea fi analizate de CNCD și pentru ca partea reclamată să își poată pregăti apărarea, reclamațiile înregistrate trebuie să fie clare, punctuale, identificabile, datate (pentru a putea verifica încadrarea acestora în termenul de sesizare stabilit de OG 137/2000).

71. Ca și concluzie, nu se poate susține că în ceea ce privește exigențele de PR și marketing, Teatrul de Păpuși Puck defavorizează secția maghiară, din considerentele deja expuse pe larg mai sus:

- înființarea posturilor este prerogativa Consiliului Județean Cluj;
- solicitarea pentru înființarea unui post se face după identificarea unei nevoi, în baza unei fundamentări scrise, care se dezbate și se avizează în Consiliul administrativ al Teatrului;
- după rezilierea contractului cu prestatorul de servicii PR pentru secția maghiară, până în prezent secția maghiară nu solicitat și nu a fundamentat nevoia creării unui post de PR. În aceste condiții apreciem ca prematură și total nejustificată critica adusă în fața CNCD.

72. Volumul efectiv de muncă a unui angajat poate fi cunoscut și apreciat doar de acesta și de superiorii ierarhici. De asemenea, atribuțiile specifice sau nespecifice ale unei funcții pot fi apreciate doar de angajatul respectiv și superiorii ierarhici.

73. Posibilitatea ca într-un viitor nespecificat, incert, un angajat „*ar putea fi forțat să neglijeze atribuțiile specifice postului, ceea ce va afecta în mod negativ funcționarea întregii secții maghiare*” nu este un criteriu legal pentru a stabili existența unei discriminări.

74. Cu titlu informativ, secretarul literar român îndeplinește sarcini în plus față de secretarul literar maghiar: are atribuții multiple în organizarea festivalurilor Teatrului de Păpuși Puck, în gestionarea fondurilor nerambursabile atrase pentru aceste festivaluri etc.), sarcini pe care secretarul literar maghiar nu le are, astfel că situația acestor două funcții nu este pe deplin similară și comparabilă.

75. Dl. nu este în măsură să facă aprecieri cu privire la sarcinile pe care le au alți angajați, cu privire la procedurile pe care le presupun acele sarcini sau la norma de timp de care este nevoie pentru îndeplinirea fiecărei sarcini specifice.

76. Revenim de asemenea și asupra mențiunii că, fără precizări punctuale cu privire la care au fost sarcinile copleșitoare, imposibil de realizat, sau realizate deficitar, nu se pot formula apărări și în concluzie nu pot fi avute în vedere pentru stabilirea existenței unei discriminări.

77. În cadrul Teatrului de Păpuși Puck sunt multiple situații în care atribuțiile specifice unor funcții similare (funcții cu denumiri similare), sunt diferite, fiind stabilite

în funcție de capacitatea și disponibilitatea fiecărui angajat, fără a exista plăți suplimentare.

78. Interesul general este acela de a satisface cât mai bine nevoile culturale ale comunității.

79. Referitor la diferențele identificate cu privire la costul producțiilor aprobate pentru anul 2020, acesta nu poate constitui un element al discriminării.

80. Vă rugăm să observați că în cuprinsul petiției, nu se invocă vreun criteriu din cele prevăzute de art. 2 al OG 137/2000, care să fi stat la baza acestei diferențe.

81. Partea reclamată susține că, se încearcă inducerea în eroare cu privire la stabilirea programului minimal. Faptul că în ședința Consiliului administrativ a fost prezentată lista proiectelor și programelor pentru anul 2020 de către consultantul artistic, nu echivalează cu elaborarea de către consultantul artistic a propunerii proiectelor artistice (titluri și costuri). Consultantul artistic a făcut doar o centralizare a informațiilor primite de la secțiile artistice.

82. Diferența de costuri poate rezulta din dimensiunea proiectului, viziunea regizorală, numărul elementelor de decor, păpuși și recuzită, materialele din care se realizează, costul materialelor, mărimea distribuției etc. Nicidecum diferența de cost nu rezultă din aplicarea unui criteriu din cele prevăzute de art. 2 al OG 137/2000.

83. Nu există imixtiune a conducerii în procesul de stabilire a acestuia anterior prezentării în consiliul administrativ. În consiliul administrativ nu s-a respins, nici nu s-a redus vreodată costul unui deviz de producție pentru spectacole propuse de secția maghiară.

84. În ceea ce privește considerațiile exprimate la pct. III.B.a din prezenta petiție, vă rugăm să observați că acestea nu se susțin:

85. D-na a fost angajată în funcția de șef secție în luna decembrie 2019.

86. Presupusul conflict despre care se vorbește la pct. 53 privește strict modul de organizare și gestionare a repetițiilor de către d-na în calitate de **regizor**. Vă rugăm să observați că înscrisul depus în probațiunea acestui aspect nu are număr de înregistrare de la secretariatul Puck, astfel că petentul nu face dovada faptului că acest demers ar fi ajuns în atenția conducerii instituției.

87. Atribuțiile aferente postului de șef secție sunt administrative, fără legătură cu munca artistică a regizorului.

88. În perioada mai lungă de un an de la angajarea d-nei pe postul de șef secție până în prezent, nu s-a înregistrat nicio plângere cu privire la dificultăți de colaborare ori la îndeplinirea defectuoasă de către aceasta atribuțiilor care derivă din funcția de șef secție.

89. D-na a regizat în perioada 2019-prezent la secția maghiară 24 de povești în cadrul proiectului Poveștile popoarelor, în cadrul proiectului Audiopuck, ciclul „Homo-Ludens” - filme animate de către actori, spectacolul „Plum Plum”, reluarea spectacolelor „La porunca știucii” și „Cipi”, iar la secția română, spectacolul „Buzunarul cu pâine” și reluarea spectacolului „Hansel și Gretel”, **fără să fi fost semnalate probleme de colaborare cu personalul artistic sau tehnic.**

90. Din adresa autorilor maghiari nu rezultă că ar fi vorba de un conflict profesional sau personal, ci doar că există o nemulțumire cu privire la modul în care

s-au desfășurat unele repetiții.

91. Referitor la îndeplinirea de către d-na a obligațiilor aferente postului de șef secție, în norma de timp agreată prin contractul de muncă, arătăm că nu există sesizări depuse cu privire la îndeplinirea deficitară a acestora. De asemenea, este important de subliniat faptul că, prelungirea contractului individual de muncă a șefei de secție maghiară s-a făcut la solicitarea acesteia.

92. În ceea ce privește problematica expusă la pct. **IIIB.b** din prezenta petiție, arătăm următoarele:

93. Participarea la festivaluri, fie ele interne, fie internaționale, nu ține de voința conducerii. Cei care decide cu privire la spectacolele invitate este exclusiv organizatorul evenimentelor.

94. Din rezoluția managerială pe invitația înregistrată sub nr. 789/10.12.2019, rezultă că s-a dispus trimiterea de propuneri cu spectacole în vederea selecției pentru festivalul de la Izmir, atât de secția maghiară cât și de către secția română.

95. Din documentul nr. 837/10.09.2020 întocmit de secretarul literar maghiar rezultă că au fost depuse mai multe aplicații care nu au fost acceptate de organizator.

96. Pentru anul 2020 au fost aprobate toate deplasările internaționale ale secției maghiare, așa cum rezultă din PV nr. 3/11.03.2020 al Consiliului Administrativ. Faptul că ele nu s-au realizat nu poate fi imputat conducerii, care nu a generat și nu a putut controla consecințele pandemiei covid 19.

97. Este de menționat un fapt evident: în procesul de selecție pentru participarea la festivaluri internaționale un element esențial este ca **spectacolul sa fie non verbal sau cu foarte puțin text în limba națională a participantului** Astfel, un organizator turc, sau sârb, spre exemplu, nu va angaja spectacole în limba română sau maghiară pentru a fi prezentate unui public format în special din copii. Secția română a participat la festivalurile internaționale cu un spectacol nonverbal, „Strada cu îngeri” și în Franța cu un spectacol în limba franceză. În momentul în care secția maghiară a produs (la insistența conducerii) un spectacol nonverbal, acesta a fost selectat pentru a participa la festivaluri internaționale.

98. În ceea ce privește participarea la cursuri de formare profesională, nu poate fi vorba de o discriminare a secției maghiare, aceasta participând atât la cursuri comune organizate pentru personalul ambelor secții artistice (mânuire păpuși), pentru întregul personal al instituției (în limba română - susținute de d-na - și limba engleză - susținute de d-na.) cât și la cursuri organizate special pentru secția maghiară (cursuri anuale la Remetea cu regizorul maghiar).

99. Faptul că în anul 2020 nu s-au desfășurat workshop-uri și cursuri de perfecționare profesională s-a datorat în mod exclusiv contextului epidemiologie.

100. Potrivit proiectelor aprobate, pentru anul 2020 cursuri de formare profesională urmau sa se desfășoare exclusiv pentru secția maghiară. De asemenea, și participarea la festivaluri internaționale a fost aprobată doar pentru secția maghiară.

101. Cu privire la colaborarea cu diversele asociații, menționate la pct. III.B.c, arătăm următoarele:

102. Asociațiile cu care a colaborat Teatrul de Păpuși Puck, Eșua, Prietenii lui Puck, au atras fonduri nerambursabile în principal pentru realizarea festivalurilor Teatrului, festivaluri despre care nu se poate spune că au aparținut sau că au fost în folosul secției române. Festivalurile cuprind activitatea ambelor secții, fiind organizate în beneficiul publicului spectator.

103. Asociația Puppet Media a atras fonduri pentru realizarea monografiei, regizor maghiar, personalitate marcantă din istoria teatrului de păpuși. (20.000 lei, în anul 2018)

104. De asemenea tot prin asociația Puppet Media s-a obținut finanțare pentru realizarea monografiei Puck 70, ediție bilingvă, care de asemenea nu poate fi atribuită doar uneia dintre secții (50.000 lei în 2020)

105. Tot prin Asociația Puppet Media s-a obținut o finanțare de la Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană pentru organizarea întâlnirii păpușarilor maghiari, în cadrul Festivalului internațional Puck 2019 - 60.000 lei.

106. Pe de altă parte, colaborările cu Asociațiile Apropo și Simeon s-au concentrat în principal pe producția de spectacole pentru secția maghiară a Teatrului Puck.

107. În ianuarie 2020, s-a înregistrat de la Asociația Apropo, o solicitare de a încheia un parteneriat, în baza unui act de finanțare obținută de la aceeași fundație BGA. De această dată, reprezentanții asociației au refuzat să pună la dispoziție nu doar Anexa, ci inclusiv contractul de finanțare, rezumându-se la a enumera câteva bunuri pe care intenționau să le predea Teatrului Puck.

108. Acest refuz, coroborat cu suspiciunea deja existentă cu privire la intenția reală legată de distribuirea finanțării, a făcut ca forul decizional al Teatrului de Păpuși Puck să refuze încheierea contractului de parteneriat, fără o comunicare transparentă a actului de finanțare.

109. Documentul de finanțare a fost comunicat după mai multe luni de la prima solicitare.

110. Or, în condițiile în care finanțarea obținută a fost pentru a sprijini activitatea Teatrului de Păpuși Puck, este evident că singurul în măsură să decidă care sunt nevoile Teatrului de Păpuși Puck este acesta din urmă. Un refuz înregistrat din partea Asociației nu face decât să confirme faptul că interesul real este altul, unul particular al membrilor acestora care doreau cheltuirea fondurilor pentru propria activitate artistică independentă, sub paravanul Teatrului de Păpuși Puck și în defavoarea instituției noastre.

În sprijinul susținerii afirmațiilor noastre arătăm faptul că activitatea asociației este una concurentă Teatrului de Păpuși Puck, președintele acesteia având intres pentru realizarea unor producții independente împreună cu regizorul Vadas Laszlo, și acesta din urmă semnatar al declarațiilor de discriminare.

111. Acesta este adevăratul motiv al demersului în fața căruia ne aflăm acum, acela al formulării declarațiilor denigratoare și a prezentelor reclamații: refuzul Teatrului de Păpuși Puck de a încheia un acord de parteneriat, în urma căruia beneficiarul real ar fi fost Asociația Apropo și activitatea artistică independentă a acesteia, rolul Teatrului de Păpuși Puck fiind doar acela de a crește punctajul asociației în scopul câștigării proiectului de finanțare.

112. În mod cu totul fals se susține faptul că Teatrul de Păpuși Puck a fost dispus să demareze tratativele cu Asociația Apropo doar după demersul de presă, din luna **august 2020**. Tratativele au demarat în luna februarie 2020, din momentul în care i s-a solicitat Asociației să precizeze detaliile proiectului propus și să depună documentul de finanțare.

113. Afișele teatrului sunt bilingve, chiar și titlurile spectacolelor secției romane fiind traduse în limba maghiara; invitațiile la diferite evenimente sunt bilingve, sau chiar tipărite exclusiv în limba maghiară, invitațiile pentru spectacolele stagiunii sunt tipărite atât în limba română, cât și exclusiv în limba maghiara. Vehiculele Teatrului de Păpuși Puck sunt inscripționate bilingv, există pagină de facebook în limba maghiara, există site - pagina în limba maghiară, programul săptămânal al secției maghiare este redactat și afișat în spațiul public în limba maghiară. De asemenea, după cum puteți observa chiar și antetul documentelor emise de Teatrul de Păpuși Puck este bilingv.

114. Considerațiile exprimate de petent cu privire la legalitatea și oportunitatea încheierii unor contracte pe perioadă determinată nu pot fi avute în vedere întrucât nu se circumscriu atribuțiilor CNCD, verificarea legalității unui act fiind prerogativa instanțelor de judecată.

IV. Motivele de fapt și de drept

115. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) *„În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14- Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Aplicarea principiilor de mai sus în prezenta cauză

116. Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a fost sesizat de către petentă cu privire la un posibil tratament discriminatoriu pe care partea reclamată l-ar fi avut față de secția maghiară a Teatrului de Păpuși Puck în comparație cu secția română.

117. Colegiul Director urmează a se pronunța cu precădere asupra excepțiilor invocate.

118. În ceea ce privește **excepția lipsei calității procesuale active a petentului**, cu privire la aspectele reclamate în cuprinsul petiției, la punctele III lit. A.B.C.D.E și G, Colegiul director admite această excepție întrucât petentul poate formula o petiție doar pentru fapte îndreptate împotriva sa.

119. Nu poate face obiectul prezentei plângeri conduita Teatrului de Păpuși Puck prin care secția maghiară a fost defavorizată față de secția română, defavorizarea secretarului literar maghiar față de secretarul literar român, situația șefilor de secție, conduita reclamatului față de angajații secției maghiare, problematica discriminării personalului artistic și a personalului instituției în general, față de personalul din alte instituții de spectacole și concerte, ori situația d-lui.

120. Admiterea excepției de tardivitate privind aspectele invocate la pct. III.B.a, III.B.b, III.B.C, III.B.d întrucât s-a depășit termenul de 1 an așa cum este prevăzut în Procedura Internă a CNCD.

121. Admiterea excepției de vădită necompetență a CNCD, raportat la aspectele cuprinse la pct. III.E, pct. III.F. și pct. III.G. La aceste puncte sunt sesizate aspecte privind legalitatea prevederilor Actului adițional nr. 1 la Regulamentul intern al Teatrului de Păpuși Puck, respectiv la legalitatea încheierii contractelor de muncă pe perioadă determinată.

122. Curtea Constituțională statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”.¹

123. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- **la situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- **la situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

124. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

125. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:³

-existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

-existența unui criteriu de discriminare;

-existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

-tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

-existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

126. Din susținerile părților Colegiul Director reține că partea reclamată ar fi avut acțiuni de natură discriminatorie prin diferențierea secției maghiare de secția română în ceea ce privește desfășurarea tuturor activităților la nivelul teatrului.

127. Criteriul invocat de petentă este cel etnic.

128. Limba maghiară are un statut legal, fiind recunoscută oficial ca o limbă a unei minorități naționale, legislația fixând cadrul folosirii acestei limbi și prevăzând diferite măsuri de protecție și promovare⁴. Așa cum rezultă și din datele statistice prezentate de organismele de specialitate, ponderea populației maghiare în județul Cluj este între 10-20%, la recensământul din anul 2011 fiind înregistrat un procent de 17,37% din totalul ponderii populației iar în prezent, procentul tinzând către 16% din totalul populației județului Cluj.⁵

129. Colegiul director analizează din perspectiva modalității prin care teatrul aplică principiile de PR și marketing prin care se promovează proiectele artistice ale celor două secții trebuie să fie în egala măsură pentru ambele secții, ori în prezenta speță nu subzistă ideea prin care conducerea ar fi avut o atitudine defavorizată pe criteriul etnic față de secția maghiară întrucât însăși entitatea ar fi avut aspecte benefice dacă ambele secții ar fi avut performanțe notabile.

130. Colegiul director admite că toate disputele care au avut loc în interiorul teatrului pot fi încadrate în zona de conflict.

131. Nu este evidențiată nicio situație clară în care au fost încălcate drepturi, pentru a putea reține obiectul petiției raportat la prevederile OG nr. 137/2000.

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

⁴ Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare semnată și ratificată de România

⁵ [https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/56275/ssoar-sp-rpsr-2005-1-horvath-Uniunea Democrata Maghiara din Romania.pdf?sequence=1&isAllowed=y&lnkname=ssoar-sp-rpsr-2005-1-horvath-Uniunea Democrata Maghiara din Romania.pdf](https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/56275/ssoar-sp-rpsr-2005-1-horvath-Uniunea%20Democrata%20Maghiara%20din%20Romania.pdf?sequence=1&isAllowed=y&lnkname=ssoar-sp-rpsr-2005-1-horvath-Uniunea%20Democrata%20Maghiara%20din%20Romania.pdf)

https://ro.wikipedia.org/wiki/Maghiarii_din_Rom%C3%A2nia

132. Prin coroborarea elementelor probatorii ale dosarului în cauză, împreună cu analiza faptelor expuse de petentă și de părțile reclamate, Colegiul director consideră că situația, astfel cum este prezentată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt, care să permită, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat pe baza unui criteriu protejat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de norma juridică.

133. Pot exista probleme inerente unei instituții, ce țin de organizarea internă a activității sau de organizarea administrativă în ceea ce privește îndeplinirea optimă a atribuțiilor specifice. În acest sens, este necesar ca instituția să fie interesată în gestionarea și soluționarea observațiilor, cu o conduită care să aibă impact pozitiv asupra organizării și cu efect asupra procesului creativ și productiv al teatrului.

134. Astfel, Colegiul Director constată că nu există o legătură de cauzalitate între criteriul apartenenței etnice și fapte întrucât părțile reclamate au răsturnat sarcina probei și au prezentat în detaliu toate aspectele și toate deciziile pe care le-au impus.

135. Astfel, nu se poate reține existența unui raport de cauzalitate între criteriu (etnie) și faptă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției lipsei calității procesuale active a petentului;
2. Admiterea excepției de tardivitate privind aspectele invocate la pct. III.B.a, III.B.b, III.B.C, III.B.d;
3. Admiterea excepției de vădită necompetență a CNCD, raportat la aspectele cuprinse la pct. III.E, pct. III.F. și pct. III.G;
4. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu există legătură de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată);
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

Data redactării: 28.11.2022

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

